

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener (par M. Laurent Mosar), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Nancy Arendt), Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), M. Emile Calmes (par M. Henri Grethen), Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Felix Braz), François Bausch, Felix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox (par M. Camille Gira) et Mme Viviane Loschetter.

Se sont abstenus: MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Fayot), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Roland Schreiner), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass esou décidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen dann zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour, dat ass d'Diskussioun vum Projet de loi 5344, eng europäesch Konvention fir d'Bekämpfung vum Terrorismus. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen: déi Häre Bettel, Bodry a Braz. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, déi honorabel Madame Christine Doerner. Madame Doerner, Dir hutt d'Wuert.

3. 5344 - Projet de loi portant approbation du Protocole portant amendement à la Convention européenne pour la répression du terrorisme, fait à Strasbourg, le 15 mai 2003

Rapport de la Commission juridique

Mme Christine Doerner (CSV), *rapporteuse*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Veronsécherung vun der Zäit vum kale Krich ass entre-temps vergiess, läit wäit zréck. Den Terrorismus bedeit haut fir vill Leit d'Plo vum 21. Jorhonnert. Déi apokalyptesch Attacken op New York a Madrid hunn d'Öffentlechkeet an der ganzer Welt an Otem gehalen.

Den Terrorismusphenomeen u sech ass net nei. De Cliché vum traditionellen Terrorismus ass d'Saach vun identifizéierbare Gruppen, déi selektiv virginn, mat kloer politesch sozial oder wirtschaftlechen Ziler, wéi zum Beispill d'Organisatioun Abu Nidal am mëttleren Orient, wéi déi rout Arméifraktioun an Däitschland, wéi awer och aner ethno-nationalistesche Terrorbewegungen, wéi d'IRA oder d'ETA. Dat heescht, och scho virum September 2001 huet d'Antiterrorbekämpfung eng wichteg Roll an der Sécuritéitspolitik an Europa gespillt.

Nom Attentat op d'olympesch Duerf vun 1972 zu München, hu mir den internationale Charakter vum Terrorismus realiséiert. Dofir huet 1975 den Aarbechtsgrupp TREVI d'Grondlage vun enger eu-

ropäescher Antiterrorgesetzgebung ausgeschafft an hir Aktivitéite sinn an der drëtter Sail vum Maas-trechter Traité iwwerholl ginn.

An esou ass 1977 déi europäesch Convention pour la répression du terrorisme a Kraaft getrueden, déi Lëtzebuerg oui Reservé 1981 ratifizéiert huet. Dës Konventioun gesäit d'Vereinfachung vun Ausliwwerungsverfahre an d'Dépolitisation vun enger ganzer Rei vun Infractiounen vir, awer och dass d'Antiterrorgesetzgebung net duerf d'Gläichgewicht zwëschent der Sécherheet op där enger Säit an de Mënscherechter op där anerer Säit a Gefor bréngen.

Nom 11. September huet dës Konventioun vu 1977 nei Impulser kritt. Firwat? Well den Terrorismus vun haut eng weltwäit a global Dimensioun huet, politesch a reliéis motivéiert ass an d'Terroriste mat katas-trophal destruktiver Gewalt virun allem versichen d'Opmierksamkeet an den internationale Medien op sech ze zéien. Terrorakte vu klengen, schwéier erfaassbare Gruppen hunn eng richtig Sabotage-wirkung op eis Infrastrukturen, op eis Ekonomie a ganz oft och op eis Liewenszefriddenheet. Dofir hunn d'europäesch Ministere beschloss grouss Ustrengungen ze maachen, fir dësem Phenomeen wierksam ze begéinen, an e multi-disciplinären Aarbechtsgrupp beoptraagt, fir d'alleréischte déi international juristesche Instrumenter vum Europarat a puncto Terrorbekämpfung op hir Wierksamkeet ze iwwerpréifen an d'Konventioun vun 1977 géint den Terror à jour ze setzen. An esou ass de Projet de protocole ausgeschafft ginn, dee Lëtzebuerg den 11. Juli 2003 ënnerschriwwen huet, an iwwert dësse Gesetzesprojet, deen nach d'Madame Lydie Polfer signéiert huet, wëlle mer haut ofstëmmen.

Wat gesäit dee Protokoll vir? Fir d'alleréischte eng Lëscht, d'Lëscht vun den internationale Konventionen, déi eng ganz Rei vu Gewalttate virgesinn, déi gëtt vun zwou op zéng erweidert. Mir fannen elo an där Lëscht och déi UNO-Konvention iwwert d'Finanzéierung vum Terrorismus. Dat heescht an der Praxis, dass bei dësen Delikten eng Extraditioun oder eng Aide judiciaire net méi kënnen verweigert ginn, dat wëllt soen, den Hauptschëllegen oder seng Komplizen, och wann et nëmmen eng Tentative war, gi verfollegt a bestrooft.

De Protokoll gesäit och eng Restriction vir, wat d'Reserve betrëfft. An dat war deen delikaatste Punkt bei de Verhandlungen, well mir wëssen all, dass e Stat net gär op seng Souveränitéit en matière de compétence pénale nationale verzicht. D'Länner behalen no dësem Protokoll awer hir Reservé. Just, si hu kee generelle Charakter méi a wann e Land net Wëlles huet enger Extraditionsdemande nozegoen, muss se dës Décisioun motivéieren, a wann et sech ëm ganz staark Delikten handelt, muss se och déi Deliktgravitéit berücksichtegen.

Ausserdeem gesäit de Protokoll vir, dass zwee Comitéë sech sollen ëm déi gutt Exekutioun vun der Konventioun bekëmmern. Dat ass fir d'éischt de Comité européen pour les problèmes criminels, dee schonn ëmmer existéiert huet, seng Kompetenz gëtt erweidert, an do derniewent gëtt de COSTER (Conférence des États contractants contre le terrorisme) ge-grënnt.

Bis elo konnte just d'Membere vum Europarat d'Konventioun vun 1977 ënnerschreiwen, no dësem Protokoll ass dës Konventioun och opgemaach fir aner Länner. An der Zukunft soll och dës Konventioun kënnen duerch eng vereinfacht Prozedur geännert ginn, déi Ännerungen brauchen net méi duerch e Protokoll gemaach ze ginn.

Nom 11. September war et dem Ministerrat kloer, dass Europa eng verstärkt polizeilech a justiziell Zesummenaarbecht a Koordinatioun brauch. Et soll en Espace euro-

péen pénal geschafe gi mat Instrumenter wéi Eurojust, wéi Europol an och wéi de Mandat d'arrêt européen. Dat bedeit, wat de Mandant d'arrêt européen betrëfft, deen, wéi der wësst, de 17. März dëst Joer a Kraaft getrueden ass, dass am Kader vun de Relatiounen zwëschent Länner aus der EU d'Gesetz vum Mandant d'arrêt européen dës Konventioun vun 1977 ersetzt; ersetzt, selbstverständlech ënnert der Bedingung, dass dës Kader-Décisioun vum europäeschen Haftbefehl och transposéiert gouf.

Ech wëll awer nach kuerz op den Avis vum Statsrot zréckkommen. De Statsrot stellt sech d'Fro, ob d'Tatsaach, dass Lëtzebuerg déi eng oder déi aner Konventioun, déi am Artikel 1 vun der Konventioun vun 1977 opgelëscht sinn, net ënnerschriwwen huet, eng Incidenz hat op de Prinzip vun der double incrimination. Ech mengen net, well ech erënneren drun, dass de Prinzip vun der Extraditioun nëmmen da kann erfollegen, wann d'Faiten, fir déi eng Ausliwwerung gefrot gëtt, strofbar sinn, souwuel an deem Land dat d'Extraditioun freet wéi an deem Land dat d'Extraditioun soll exekutéieren. Dat wëllt soen, et stellt sech en plus iwwerhaapt kee Problem méi, säit d'Gesetz vum 12. August 2003 iwwert d'Repressioun vum Terrorismus a Kraaft getrueden ass, well mir wëssen all, dass den Terrorismus als solches als eng spezifesch Infractioun am Artikel 135-1 vum Code pénal virgesinn ass.

Da mengt de d'Statsrot och nach, dass ee misst kucken ob eis Gesetzter et erlaben, den internationalen Engagementer nozekommen, och wann eng ganz Rei vun internationalen Konventionen, déi erm eng Keier an der Konventioun vun 1977 opgelëscht sinn, net ratifizéiert gi sinn. D'Äntwert op dës Fro läit erm eng Keier an der Applikatioun vum Gesetz vum 12. August 2003, deen den Artikel 7-4 vum Code d'instruction criminelle ofgeännert huet. Well no dësem Artikel ka jiddferen, dee sech am Ausland en terroristeschen Akt zu Schold komme gelooss huet, hei zu Lëtzebuerg veruerteelt ginn, selbstverständlech wann eng Extraditionsdemande virläit. Dat ass nom classesche Prinzip aut dedere aut judicare, entweder et geet een eraus oder et muss ee Justiz vollzéien.

Zum Schluss wëll ech awer soen, dass et net duer geet bei dësem Protokoll, dass een nëmmen iwwer polizeilech a sécherheetstechnesch Kollaboratioun schwätzt, mä doriwwer eraus brauche mir eng gemeinsam Ustrengung vun alle Staten, alle Gesellschaften, a Reliounen, wa mir wëlle géint den Terrorismus goen. Mir müssen d'Ur-saache vun der Gewalt erkennen an an d'Préventioun vum Terror mat Vernunft an Entschlossenheet investéieren, well mir wëssen all, d'Philosophie vum Conseil de l'Europe ass déi: Fir der Logik vum Terrorismus op laang Dauer ze begéien, brauche mer eng gefestegt Kultur vun de Mënscherechter.

Op all dësen Ursachen hin, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, wollt ech lech froen, ob mer dësse Projet de protocole kënnen stëmmen, mat der Bemierkung, dass ech den Accord vu menger Fraktioun hunn.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix - Très bien.

M. le Président.- Merci, Madame Doerner. Als éischte Riedner ass agedroen den honorabelen Här Bettel. Här Bettel, Dir hutt d'Wuert.

Maacht den Handy aus!

Discussion générale

M. Xavier Bettel (DP).- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll fir d'éischt hei der honorabeler Madame Doerner Merci soe fir dee komplette Rapport, dee se hei gemaach huet; de ganzen Historique vun der Kollaboratioun fir den Terrorismus ze bekämpfen an den Detail vun deem Protokoll, dee mer haut solle stëmmen. Wéi d'Madame Doerner hei gesot huet, ass et ganz wichteg, dass - egal wou en terroristeschen Akt virbereet gëtt, exécutéiert gëtt, Leit zesummekomme fir e virzebereeden - en do ze bekämpfen ass.

Et hätt kee geduecht, dass a Spuenien op eng Keier en Attentat net vun der ETA, esou wéi et jo am Ufank gesot ginn ass vun der Regierung, mä au contraire vun enger islamescher Grupp kéint organiséiert ginn a mat deenen Al-Qaidas-Linken, déi dohanner fonnt gi sinn. Hei zu Lëtzebuerg ware mer jo awer och ganz paff, wéi mer op där däitscher Televisioun gehéiert hunn, dass en Attentat hei zu Lëtzebuerg op jidde Fall an der Preparatioun war. Vill Leit hunn ëmmer geduecht, zu Lëtzebuerg kéint ni esou eppes geschéien.

M. Aly Jaerling (ADR).- Mir waren och paff, wéi de Bommeleeër komm ass.

(Hilarité)

M. Xavier Bettel (DP).- Also, Här Jaerling, Är Bemierkung ass Är Bemierkung. Mä tëschen engem Attentat wéi an Amerika oder a Spuenien an dem Bommeleeër géif ech awer eng Nuance maachen. Et gëtt och Terroristen an Terroristen. Fir verschidde Leit kéint een...

(Interruptions)

Une voix.- Mir wëssen nach ëmmer net, wien et war.

M. le Président.- Här Bettel, loosst lech net duerchernee bréngen.

(Hilarité)

An déi aner lauschteren no!

M. Xavier Bettel (DP).- Vun enger Attack vum ADR oder wéi?

(Interruptions)

Neen. Also...

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Den Här Bettel huet d'Wuert.

M. Xavier Bettel (DP).- Wéi gesot ass et fir eis, fir d'Fraktioun vun der Demokratescher Partei selbstverständlech ganz wichteg. Wéi d'Madame Doerner et schonn hei gesot huet, hat d'Madame Polfer jo de Projet de loi do erabruucht mam Här Frieden. Fir eis ass et selbstverständlech och ganz wichteg, dass dat gemaach gëtt.

Firwat? Éischstens soll net d'Excuse vun enger politescher Ursach eng Ursach sinn, fir datt d'Demande net poursuiviéiert ka ginn a fir eng Extraditioun kënnen ze refuséieren. Ech wëll net soen, dass et total eraus ass, mä hei hu mer op jidde Fall eng Dépolitisation vu verschiddenen Infractiounen erabruecht. Et sinn aner Kontrollorganer do. Et sinn nei Infrastrukturen och elo do erakomm fir dat Ganzt ze maachen. Mä selbstverständlech ass et ëmmer ganz schwéier den Equilibre ze fannen, esou wéi de Rapporteur et och scho gesot huet, tëschent der Préservatioun vun den Droits de l'Homme, vun de Garantien vun de Mënscherechter, an op där anerer Säit dem Combat vum Terrorismus.

Op jidde Fall ass dat heiten eng weider Etapp fir den Terrorismus ze bekämpfen. Ech mengen, et soll een net...

(Brouhaha et coups de cloche de la Présidence)

Jo, Här President, all Mënsch schwätzt heibannen.

M. le Président.- Jo, mä dofir hunn ech versicht Uerdnung heibannen ze kréien.

M. Henri Grethen (DP).- Well ech den Här Bettel mat am beschte kennen heibannen, weess ech, dass hie sech doduerch net duerchernee brénge léisst. Well hien ass ee vun deenen, déi och hëllefen.

M. Xavier Bettel (DP).- Här President, ech probéieren dann elo zur Konklusioun ze kommen.

(Hilarité)

Ech hunn de Message verstanen, obwuel ech awer nach ganz vill Zäit hunn.

Mä wéi gesot, d'Rapporteuse huet schonn dat meescht gesot. Mä wéi gesot, an ech widderhuelen, och wann dat elo fir verschidde Leit eng Redite ass: Do wou een Terrorismus ka bekämpfen, muss een e bekämpfen. Mat deem heite Projet de loi gi mer méi wäit fir den Terrorismus ze bekämpfen, an egal wou et ass, den Terrorismus kann iwwerall zouschloen, egal wéini. Dofir ass et och wichteg, méi adequat Moyenen ze hunn, fir géint den Terrorismus ze kämpfen, an dofir wäert selbstverständlech och eis Fraktioun dësse Projet stëmmen.

Plusieurs voix.- Très bien.

(Interruptions et hilarité)

M. le Président.- Merci, Här Bettel. Als nächste Riedner ass agedroen den honorabelen Här Bodry. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert; an déi aner, déi lauschteren no.

M. Alex Bodry (LSAP).- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, deen heite Projet kann...

(Brouhaha et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Ech géif lech ëm e bëssen Opmierksamkeet bieden!

M. Alex Bodry (LSAP).- ...déi richtig Manéier ugoen. Ech mengen, dass et awer en eeschte Sujet wier an och e seriösen Text wier, an ech mengen och, och eng Chamber sollt sech e puer Froe stelle bei esou Texter, och wann et international Konventiounen sinn oder Protokollen zu internationale Konventionen, déi mer hei guttheeschen, déi tësche Länner verhandelt gi sinn a wou eng Lëtzebuerg Regierung sech schonn engagéiert huet, mä wou d'Chamber mengen ech hir Ratifikatiounsfunctioun sollt seriö maachen.

Ech mengen, kee stellt a Fro hei, dass den Terrorismus muss bekämpft ginn an och praktesch nëmme kann international bekämpft ginn an dass een dofir natierlech och sech muss juristesche Instrumenter ginn, fir dat kënnen ze maachen.

Dofir ass et mengen och wichteg, dass de Conseil de l'Europe - an duerno och d'Europäesche Unioun - iwwer Traitéë probéiert huet, Deelaspekter vun där Terrorismusbekämpfung tëschent de Länner ze regelen, fir och ze verhënnern dass Nischen entstinn op internationalem Plang, wou Terroriste sech kënnte verstopen an net méi eigentlech gräifbar wiere fir d'Justiz. Et ass also wichteg, dass esou Instrumenter bestinn. Nach muss ee kucken, wat dat genau heescht a wat dat dote ka vu Konsequenze mat sech zéien.

Ech mengen, mir hunn haut eng aner Vue vläicht iwwert den Terrorismus wéi nach virun zéng, fof-zéng Joer, wou, notament wat déi politesch Konfrontatioun ugeet, sech d'Fro gestallt ginn ass, ob et net awer bei esou Akte vill Grenzfall gëtt, déi méi an de politesche Beräich erakommen an déi eigentlech keng kriminell Hannergrënn hunn. Dat ass haut zu engem groussen Deel net méi de Fall. Haut kann ee soen, dass den internationalen Terrorismus an d'inter-

national organiséiert Kriminalitéit matenee verkoppelt sinn. Déi zwee Elementer sinn eigentlech net méi vuneneen ze trennen. Internationalen Terrorismus an international organiséiert Bande schaffen zesummen, sinn oft déiselwecht. Duerfir mengen ech ass et och haut sécherlech net méi esou entscheedend fir do eng Differenz ze maachen.

Nach ass et jo awer net aus Liicht-fankegkeet eraus, firwat an deene meeschten demokratesche Länner, wann et ëm d'Extraditioun geet, ganz kloer eng Differenz gemaach gëtt tësche reng kriminellen Akten an Akten, déi e politeschen Hannergrond, eng politesch Motivatioun hunn. An eis Lëtzebuerger Nationalitéit mécht dat jo och. An eisem Gesetz vum 20. Juli 2001, dat war zwar virun den Attentater zu New York, mä ëmmerhin, an deem Gesetz steet dran am Artikel 4, dass d'Ausliwwerung net wäert stattfannen, wann déi Infractioun, fir déi se gefrot ass, eng politesch Infractioun ass oder eng connexe Infractioun zu enger politescher ass, respektiv eng Infractioun ass, déi op politesche Motiver opgebaut ass. Dat ass nach ëmmer geltend Recht hei zu Lëtzebuerg - nationaalt Recht.

International ass d'Bewegung ganz schnell gaangen an deene leschte Joren ënnert deem Schock an deem Androck vum 11. September a wou dann eng Reaktioun komm ass, och besonnesch op europäeschem Plang, déi dozou gefouert huet, dass mer - sécherlech eng gutt Saach - och den europäeschen Haftbefehl kennen an och hei zu Lëtzebuerg jo iwwer Gesetz guttgeheescht hunn.

Mir brauchen esou Instrumenter fir wirksam kënne virzegoen. Nach muss ee sech d'Fro stellen, ob een all Garde-fouen ewechrappt a just nach op d'Collaboration policière an d'Kollaboratioun tëschent de Justicë setzt, oder ob net nach gewësse Kontrollmechanisme mussen bestoe bleiwen, fir gewësse Mëssbräich an Iwwerwëchs och ze verhënneren, déi kënne bestoen, wann ee reng nëmmen op onageschränkten Austausch vun Informatiounen an Zesummenaarbecht tëschent de Polizeinstanzen iwwert d'Grenzen eraus setzt.

Et ass wichteg, mir müssen eng wirksam, méi eng wirksam Kollaboratioun tëschent de Policen, tëschent de Justicen an den europäesche Länner kréien. Nach wéi gesot ass et wichteg, dass ee gläichzäiteg ëmmer erëm betount, dass de Respekt vun de Fräiheeten, vun de Mënscherechter muss och an deem Ganzen e wichtegt Element vu Betruechtung bleiwen. Déi zwou Saache mengen ech, d'Wierksamkeet vun der Polizeiaarbecht, d'Wierksamkeet vun der Aarbecht vun der Justiz, mä do niewendrun awer och Kontrollmechanisme fir ze garantéieren, dass och fundamental Mënscherechter garantéiert bleiwen, dass fundamental Fräiheete vum Eenzelnen net ënnert d'Rieder kommen han-nert där Noutwendegkeet fir repressiv kënne an deem Beräich vun der Bekämpfung vun der internationaler Kriminalitéit virzegoen.

Eng Fro, déi ee sech awer muss stellen, ass, wa mir iwwert de Kader vun elo der Europäescher Unioun erausginn, wou mir eis jo eens sinn, dass dat Memberstate sinn, wou déi demokratesch Prinzipie respektéiert ginn a wou Rechts-

staatlechkeet nach sécherlech en héije Stellewäert huet. Hei si mer elo am Beräich vum Conseil de l'Europe. De Conseil de l'Europe, do ass de Fächer vun de Memberstate scho liicht méi breed, wann ee Länner kuckt wéi Albanien, Aserbaidschan, Russland. Kënnt ee sech do net virstellen, datt do emol Grenzfall opdauchen, wou ee seet, dat do ass en Akt vun Terrorismus, mä den Haaptgrond war e politesche vläicht?

Déi Iwwerleeungen, déi an den 80er an an den 90er Joren nach gefouert gi sinn an deem doten Zesummenhank vun Extraditiounen, hunn déi haut guer keng Bedeitung? Ech menge scho mat aller Noutwendegkeet, fir eng kloer Sprooch ze schwätzen, wann et ëm d'Verdeedegung vun de Fräiheete geet, déi den Terrorismus jo futti mécht, datt een niewendrun nach ëmmer am Hannerkapp muss behalen, dass ee bei aller Begeescherung fir elo international do unzepaken an zesummenzeschaffen, dass et awer och am breedenden Europa nach ëmmer Grenzfall ka ginn, wou vläicht dat Politescht awer méi staark ass wéi dat Kriminalt. An dat muss ee jo wëssen, dass mat där heiter Konventioun déi dote Bedenken eigentlech awer ewech sinn, well elo festgeleucht gëtt, dass wann esou Infractiounen spezifizéiert waren an aneren internationalen Traitéen, dass dann automatesch déi Infractiounen dann och hei betruecht ginn als terroristesch Infractiounen an da kann eigentlech dat Land, wat dat heite guttgeheescht huet, d'Extraditioun net méi refuséieren opgrond vun nationale Bestëmmungen. Dat muss een also wëssen, wann een iwwert dat heiten diskutéiert.

Wéi gesot, um europäesche Plang gëtt et scho Grenzfall, mä wann dat heiten elo eng weltwäit Konventioun wier, géife sech sécherlech nach munch aner Grenzfall stellen, well mir hunn nach vill Diktaturen a bluddeg Diktaturen op der Welt an do kënne sech also och ganz kloer Froe stelle vun der Begrenzung, déi besteet tëschent engem terroristeschen Akt an engem Fräiheitskampf, dee mat militäresche Mëttele gefouert gëtt. Alles dat sinn also Distinctionen, déi net komplett ewech sinn, och nom 11. September. Ech mengen och dat sollt ee bei där Diskussioun hei net ausser Acht loossen.

Et bleift, mengen ech, dass dat heiten e wesentleche weidere Schratt ass an der internationaler Bekämpfung vun der Kriminalitéit an och a senger Form vum Terrorismus. Dass Lëtzebuerg do scho laang keng Insel méi ass, ass entretemps och hei duerchgesickert. Et ass also net nëmmen e Pro-forma-Akt, dee mer hei maachen. Mä wa mer deen heiten Text stëmmen, wéi mer och aner Texter vun internationalem Recht guttgeheescht hunn, wat d'Bekämpfung vun der Kriminalitéit ugeet, da maache mer dat och duerfir, well mer e Member vum internationale Statebond sinn, mä awer och well mer gläichzäiteg kënnte Victime gi vun esou Akten. Dofir ass et wichteg esou Akzenter ze setzen.

Et ass awer och wichteg, dass mer op europäeschem Plang weiderkommen an eiser Politik, an do ass d'Europäesch Unioun e ganz wichtegt Element. Et si jo och Versich do vun der Lëtzebuerger Regierung an engem klengen Grupp fir ei-

gentlech ganz Europa e bësse matzezéien an där internationaler Zesummenaarbecht. Et gëtt Sënn en europäesche Casier ze hunn. Et gëtt Sënn, mengen ech, och dofir ze suergen, wat d'Ausféierung vu Justizdécisionen ugeet, dass do eigentlech keng Barrieren an der Europäescher Unioun dierfte weider bestoen.

Déi Diskussiounen sinn net einfach. Déi gräifen an an déi principiell Froe vun de Souveränitéitsrechter vun deenen eenzelne Länner. Mä ech mengen et féiert an där Situatioun, wou mer sinn, näischt derlaanscht, fir do d'Grenze méi opzemaachen an d'international Kollaboratiounen sichen ze goen, well mer soss keng zerguttste Léisung fanne fir dee ganze Problem.

Wéi gesot, mat deenen e bësse méi nodenklechen, och e bësse kritesche Remarquen, wëll ech awer den Accord vu menger Fraktioun zu deem heiten Text abrén-gen.

Merci.

M. le Président.- Merci, Här Bodry. Als leschte Riedner ass den honorabelen Här Braz agedroen.

M. Felix Braz (DÉI GRÉNG).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat hei ass ee vu villen Texter, déi mam 11. September a Verbindung sinn oder zumindest mam 11. September a Verbindung bruecht ginn.

Dat ass hei keng nei Konventioun iwwert déi mer diskutéieren, et ass eigentlech nëmmen e Protocole additionnel zu enger bestehender Konventioun vum Conseil de l'Europe iwwert d'Repressioun vum Terrorismus aus dem Joer 1977. E Protokoll, deen am Wesentlechen, wann och net eleng, als Zil huet, d'Lëscht vun de Konventiounen ze verlängeren, am Kader vun deenen d'États signataires net méi oder nëmme méi ënner méi schwierere Konditiounen Extraditiounen aus politesche Grënn kënne refuséieren.

Et geet also ëm déi Clause politique, déi zënter dem 19. Jorhon-nert a ganz villen, fir net ze soe praktesch allen internationale Konventiounen iwwert d'Entraide judiciaire drasteet an hirer Bedeitung zrëckzedrängen. D'Lëscht vun de Konventiounen, fir déi keng Clause politique méi gëllt, ass also verlängert ginn.

Mir Gréng hunn trotzdeem gezéckt, ob mer d'Gesetz sollte stëmmen oder eis sollten enthalen, well dëst Gesetz, wat de Protokoll soll ëmsetzen, net déi Portée huet, déi och vun eenzelne vu menge Virriedner menger Meinung no an de Raum gestallt ginn ass.

Éischtens ënnerstëtze mir Gréng awer grondsätzlech all déi Bestriewungen, déi drop erauslafen d'Justiz am Beräich vun den Eenzeldécisionen aus dem Aflossberäich vun der Politik erauszehalen. D'Gewaltentrennung an d'Fräiheet vun den Instances judiciaires sinn héich Wäerter an enger Demokratie an déi soll een och am internationale Beräich stäerken. Dat besonnesch wa se am Kader vum Respekt vun de Mënscherechter kënne stattfannen.

Et soll een awer dëse Protokoll trotzdeem net iwwerbewäerten, well mat dësem Protokoll wäerten och weiderhi State kënne eng Clause politique invoquéieren. Si ass also net vum Dësch. Si ass

just, wa se invoquéiert gëtt, an enger anerer Prozedur ze invoquéieren. Si muss mat aneren Argumenter invoquéiert ginn. Et gëtt och e Comité agesat, de COSTER, deen e Suivi wäert maache vun deenen Invocatiounen vu Clause politique, deen och herno préift, inwieweit dass dee seriö ze huele war. Mä et ännert näischt drun, dass et vläicht elo méi schwierig ginn ass, mä trotzdeem wäerte Länner weiderhi kënne eng Clause politique bei Extraditiounen wouerhuelen, notament déi Länner oder haaptsächlech déi Länner, déi net aus der Europäescher Unioun sinn.

En zweet Argument, firwat dass een dëse Protokoll net sollt iwwerbewäerten, dat ass dass dëse Protokoll an de Relatiounen tëschent den EU-State praktesch ouni Géigestand ass. Mir hunn duerch aner Gesetzgebungen, notament duerch de Mandat d'arrêt européen eng Gesetzgebung tëschent den EU-Staten, déi wäit iwwert dat erausgeet wat alles am Protocole additionnel drasteet, esou dass mer tëschent den EU-Staten hei e Protokoll stëmmen, dee wéi gesot praktesch ouni juristesche Géigestand ass.

D'Konventioun vu Stroossbuerg aus dem Joer 1977 war deemools schonn eng Äntwert op terroristesch Evénementen an och zënter den Evénementen vum 11. September 2001 ass leider déi heefegst Äntwert op déi opgeworfte Froen eng repressiv, fir net ze soen eng reng repressiv. Am grouse Stil war dat e juristesche net legitiméierten a preventiven Invasiounskrich am Irak. Am méi klengen Stil sinn dat Gesetzter, wéi dat aus dem Joer 2003, iwwert d'Repressioun vum Terrorismus a sengem Finanzement, oder och dat aus dem Joer 2004 iwwert de Mandat d'arrêt européen, wou déi Gréng deemools dergéint gestëmmt hu mat enger ganzer Partie vu richtegen Argumenten.

Vermëssen doe mir Gréng politesch Effortë fir den Terrorismus och doduerch ze évitéieren, dass ee seng Ursache weinstens esou vill bekämpft wéi seng Auswierkungen a seng Auteuren. Den Terrorismus ass keng Naturgewalt, deen iwwert eis erabrëcht. Den Terrorismus ass ursächlech net nëmmen d'Resultat vu rücksichtslosem Handeln vu Verschiddenen, mä Terrorismus ass och d'Konsequenz vu joren- a jorzéngtelaange politeschen an ekonomeschen Entwécklungen an och Feelentwécklungen, wou da fir d'Mënscherechter ganz oft keng Plaz méi bleift. Dat gesot a mat deene Remarquë wäerte mer dëse Projet awer stëmmen.

Une voix.- Très bien.

M. le Président.- Merci, Här Braz. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Justizminister Luc Frieden.

M. Luc Frieden, Ministre de la Justice.- Här President, ech géing just gären der Rapportrice, der Madame Doerner, Merci soe fir déi Explikatiounen, och vu Regierungssäit. Ech begrëissen déi breed Zoustëmmung, déi ech aus deenen Interventiounen héieren hunn zu der Approbatioun vun dësem Protokoll. Ech wëll och ausdrécklech begrëissen déi Reflexiounen, déi den honorabelen Här Bodry gemaach huet iwwert déi Weeër, déi mer an Europa musse beschreiden, fir eng besser Kooperatioun am Beräich vun der

Justiz an de Polizeiautoritéiten och an der Bekämpfung vum Terrorismus a vun der Kriminalitéit ze kréien, wëssend och déi Schwierigkeeten an och déi Grenzen, déi ee sech selwer muss setzen, well et geet ëm villes, ëm Fräiheeten, d'Demokratie an d'Mënscherechter, an dofir kann ech déi Aussoen, déi do gemaach si ginn, nëmme voll a ganz ënnerstëtzen an dofir wäert och d'Lëtzebuerger Présidence an deem Sënn weiderfueren, esou wéi déi hollännesch dat ugefangen huet.

Muer ass de Justizministerconseil, wou och erëm eng Kéier grad iwwert deen dote Volet zu Bréissel geschwat gëtt, an dofir ginn ech also mat der Ennerstëtzung vum Parlament an déi Sitzung op Bréissel.

Ech soen lech Merci.

M. le Président.- Merci, Här Minister. D'Diskussioun ass domat ofgeschloss. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi. Den Text steet am Document parlementaire 5344².

Vote sur l'ensemble du projet deloi et dispense du second vote constitutionnel

Wie fir de Projet ass stëmmt mat Jo, wien dergéint ass mat Neen oder en enthält sech.

De Projet de loi 5344 ass ugehall mat 57 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koulen, MM. Marcel Glesener (par Mme Nelly Stein), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen (par Mme Marie-Josée Frank), MM. Fred Sonnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Roger Negri), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Claude Meisch), Mme Anne Brasseur (par M. Emile Calmes), M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Jean Huss), François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Felix Braz, Jean Huss et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass esou decidéiert.

Domadder si mer um Enn vun der Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzung ass muer de Mëtteg um hallwer dräi.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 16.55 heures)

Chamber TV

an der Stad: um Kanal S 29 (Coditel) oder um Kanal S 40 (Eltrona/Siemens)

zu Déifferdeng: um Kanal S 29

zu Diddeleng: um Kanal S 32

zu Esch: um Kanal S40 (455.25 MHz)

an der Gemeng Nidderaanven: um Kanal S 29